

ELEKTRONIKA II - VAJE

2.3.2022

Poučimo pravila Boolove algebre

- Zamenljivost: $A \cdot B = B \cdot A$, $A + B = B + A$
- Zdrzljivost: $A \cdot B \cdot C = (A \cdot B) \cdot C = A \cdot (B \cdot C)$
 $A + B + C = (A + B) + C = \dots$
- Prioriteta: Najprej oblepaji $\neg \rightarrow \text{NOT} \rightarrow \text{AND} \rightarrow \text{OR}$

Par primerov:

$$i) A + 1 = 1 \quad A + \bar{A} = 1 \quad A \cdot A = A$$

$$A \cdot 1 = A \quad A \cdot \bar{A} = 0$$

$$A \cdot \bar{B} + \bar{A} \cdot B = A \oplus B \rightarrow \text{exclusive OR (XOR)}$$

$$\text{DeMorgan: } \overline{A \cdot B} = \bar{A} + \bar{B} \quad \text{in} \quad \overline{A + B} = \bar{A} \cdot \bar{B}$$

$$ii) A + A \cdot B = A \underbrace{(1 + B)}_1 = A \cdot 1 = A$$

$$iii) (A + B)(A + C) = \overbrace{A \cdot A}^A + B \cdot A + A \cdot C + B \cdot C = A \overbrace{(1 + B + C)}^1 + B \cdot C = A + B \cdot C$$

$$iv) \begin{aligned} A + \bar{A} \cdot B &= A + \overline{\overline{\bar{A} \cdot B}} \xrightarrow{\text{DeM.}} A + \overline{\overline{\bar{A} + B}} = A + \overline{A + B} = A + \overline{\overline{\overline{A + B}}} \\ &\xrightarrow{\text{DeM.}} \overline{\overline{A \cdot (A + B)}} = \overline{\overline{A \cdot A + A \cdot B}} = \overline{\overline{A \cdot B}} = \overline{\overline{A + B}} = \underline{A + B} \end{aligned}$$

To je zelo uporabna identiteta! Do nje lahko prideš tudi na lepši način:

$$\underline{A + \bar{A} \cdot B} = A \underbrace{(1 + B)}_1 + \bar{A} \cdot B = A + AB + \bar{A} \cdot B = A + B \underbrace{(A + \bar{A})}_1 = \underline{A + B}$$

↑
Efektivno unarjino
 $\Rightarrow 1 = 1 + B$

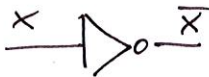
$$A \cdot B \cdot C + \bar{A} + A\bar{B}C = AC(B + \bar{B}) + \bar{A} = AC + \bar{A} = \bar{A} + C$$

Uporabimo prizivjo identitete

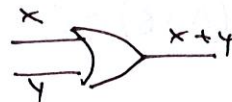
$$(A \cdot \bar{B}(C + BD) + \bar{A} \cdot \bar{B}) \cdot C = (A\bar{B}C + A\bar{B}BD + \bar{A}\bar{B})C = A\bar{B}C + \bar{A}\bar{B}C = C\bar{B}(A + \bar{A}) = CB$$

Logične operacije izvajamo z logičnimi vrati. Logično ...

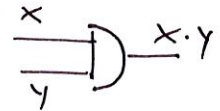
NOT

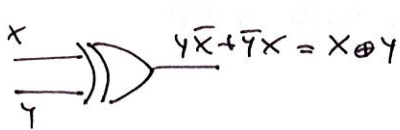
OR

AND

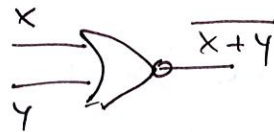

XOR

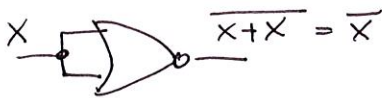

Imata lahko tudi več vhodov.

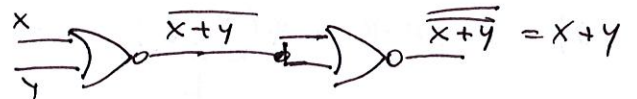
Sestavimo pme tri osnovne operacije le z uporabo vrat NOR:

a) NOT $X \rightarrow \bar{X}$

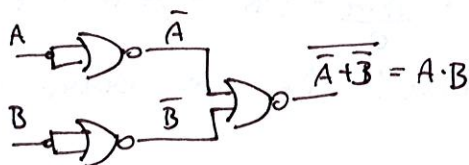
b) OR Kaj je OR drugača kot NOR?

c) AND želimo dobiti $A \cdot B$, lahko pa poskusimo dobiti $\overline{A \cdot B}$ in potem negirati, kar znamo.

To znamo

$$\overline{A \cdot B} = \overline{A + B} \rightarrow A \cdot B = \overline{\overline{A + B}}$$

Na podoben način lahko uupravimo vse iz vrat NAND

$$\overline{\overline{X \cdot Y}} = X \cdot Y$$

Izkaže se, da vrata NOR in NAND ustara

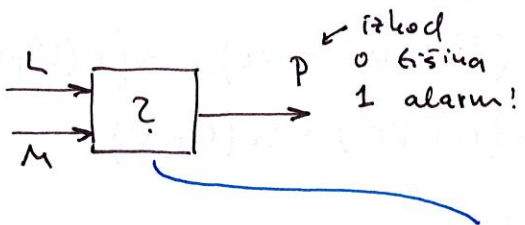
zase predstavljajo kompleten sistem

logičnih funkcij, docim to NE

drži za OR in AND, ki vedno potrebujeta še NOT vrata.

Napravimo vezje, ki opozori, če suvo v
arbu pustili prižgano luč

Vhodni parametri: L luči 0 ugasjena 1 prižgane
M motor 0 ugasjen 1 teče

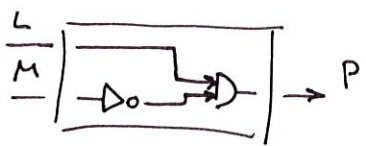

Napišemo tabelo možnih vhodov in želenih izhodov:

L	M	P
0	0	0
0	1	0
1	0	1
1	1	0

Želimo, da alarm piska taktat, ko je ukrot prižgana luč in motor ugasjen.

$P = L \cdot \bar{M}$

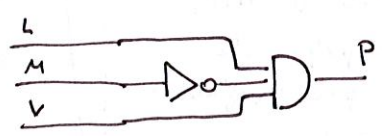

Lahko dodamo še parameter V, ki pomenja, če so vrata odprta ali zaprta
V 1 odprta
0 zaprta

Novo tabela

LMV	P
0 0 0	
0 0 1	
0 1 0	
0 1 1	
1 0 0	
1 0 1	1
1 1 0	
1 1 1	

$P = L \bar{M} V$

Vezje, ki upravlja z domačim alarmom

Na vratih in oknih imamo stikala, ki premyajo, če so odprta ali zaprta. Imamo tudi glavno stikalo, ki vklaplja in izklaplja stikalo.

V $\frac{1}{2}$ odprta
 0 $\frac{1}{2}$ odprta
 0 $\frac{1}{2}$ zaprta

Tabela

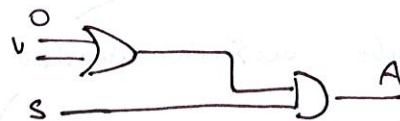
Želimo, da alarm tuki, ko je gl. stikalo vklop. in so odprta vrata ali okna

V	O	S	A
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	1	1

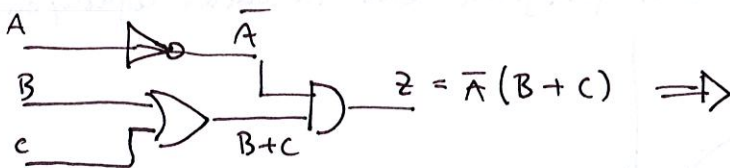
$$A = \bar{V}OS + V\bar{O}S + VOS$$

$$= S(\bar{V}O + V\bar{O} + VO) = S[O(\bar{V} + V) + V\bar{O}]$$

$$= S(0 + V\bar{O}) = S(O + V)$$

z vezja zapišimo tabelo: zdej gremo v obratni smeri

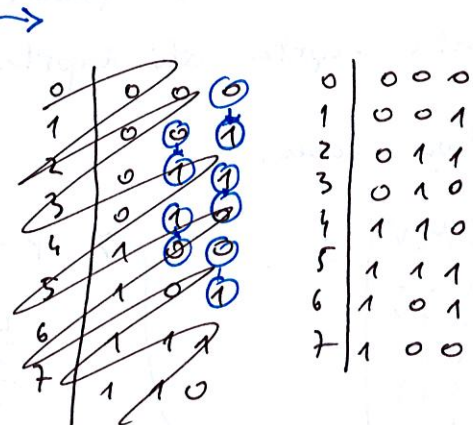
A	B	C	Z
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	0

Grayeva koda

Klasično binarno štejevo tako (primer za 3 bite)

0	000
1	001
2	010
3	011
4	100
5	101
6	110
7	111

Težava tu je v tem, da kar nebijak obmno več kot le bit, kar lahko pripelje do hudih napak pri majhnih vhodnih napakah

Uporabnost postnavanja Grayeve kode se bo kmalu pokazala.

Pri Grayevi kodi to napako odpravimo tako, da vedno spreminimo le en bit. Ta je vedno skrajni desni, a tako da ne ponavljamo stanj.

Karnaughove mape

Začnemo z relativno kompleksno tabelo

A	B	C	D	R
0	0	0	0	0
0	0	0	1	0
0	0	1	0	1
0	0	1	1	1
0	1	0	0	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	0
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	0	1	1	1
1	1	0	0	0
1	1	0	1	0
1	1	1	0	0
1	1	1	1	1

Začnemo klasično:

$$\bar{A}\bar{B}\bar{C}\bar{D} + \bar{A}\bar{B}\bar{C}D + \bar{A}\bar{B}C\bar{D} + \bar{A}\bar{B}CD + A\bar{B}C\bar{D} =$$

= kar lahko poenostavimo v udeogled

Lahko se pa naučimo novega načina z uporabo Grayevih kode.

Grayeva koda

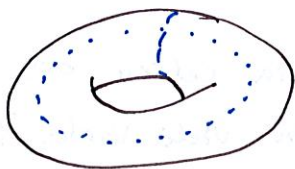
		CD			
		00	01	11	10
AB	00	0	0	1	1
	01	0	0	0	0
11	11	0	0	1	0
	10	0	0	1	1

V tabeli zdaj poiščemo otočke enic z diamentijami.

$2^m \times 2^n$, kjer sta m in n nenegativni celi števili.

Ta pogoj je KLJUČEN!!

Tabela se nadaljuje ciklično preko meja - lahko bi je zvali v torus.

Sreča lahko izberemo različne otočke. Rešitve so po poenostavljenju enake oz. ekvivalentne.

Mi se lotimo tako

○ : ABCD

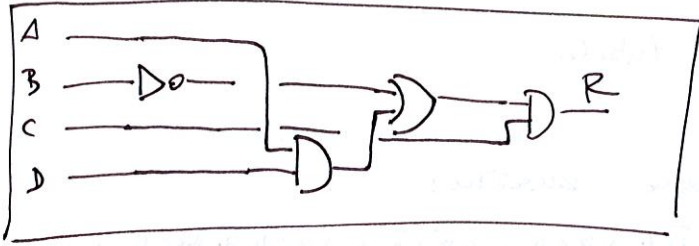
→ $\bar{A}\bar{B}C$

□ : Znotraj otočka se spreminita bita A in D, kar pomeni, da ju lahko ignoriramo:

-v-

$$\Rightarrow R = ABCD + \bar{B} \cdot C = C(ABD + \bar{B}) = C((A \cdot D) \cdot B + \bar{B}) = C(A \cdot D + \bar{B})$$

Še malo Karnaughja

16.3.2022

A	B	C	D	Z
0	0	0	0	0
0	0	0	1	0
0	0	1	0	1
0	0	1	1	1
0	1	0	0	0
0	1	0	1	X
0	1	1	0	1
0	1	1	1	X
1	0	0	0	0
1	0	0	1	X
1	0	1	0	0
1	0	1	1	X
1	1	0	0	0
1	1	0	1	0
1	1	1	0	0
1	1	1	1	0

"X" tu pomeni, da vam je vseeno, kaj dobimo na izhodu. Izhod je lahko poljuben. NI treba, da so vsi "X" isti.

AB \ CD	00	01	11	10
00	0	0	1	1
01	0	X	X	1
11	0	0	0	0
10	0	X	X	0

Ko malo pogledamo, vidimo, da se nam najbolj izplača zapolniti tabelo tako

AB \ CD	00	01	11	10
00	0	0	1	1
01	0	0	1	1
11	0	0	0	0
10	0	0	0	0

Na ta način dobimo zelo hitro rešitev.

$$\Rightarrow \underline{Z = \bar{A} \cdot C}$$

zakaj delujejo Karnaughjeve mape?

Tu je bistvena uporaba Grayeve kode, kjer se vsaka celica od sosednjih razlikuje le za enega od bitov. Če bi vzeli vsako "1" posebej (ne bi združevali v oblike), bi dobili rezultat z ugotovljenim tipa:

$$\dots + ABCD + ABC\bar{D} + \dots = \dots + ABC(D + \bar{D}) + \dots = \dots + ABC + \dots$$

S Karnaughjevo mapo grafično lažje in hitreje pridemo do istega rezultata.

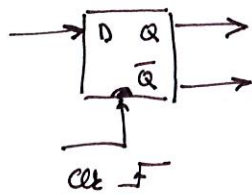
Zakaj $2^m \times 2^n$ celice? Ker mora vsaka bit, ki se spreminja, imeti svoj otvorni, nastopati s svojo negacijo, da se lahko pokriva v 1.

Flip flop

Flip flop je v osnovi 1-bitna spominška celica. Sestavljamo ga lahko iz logičnih vrat, kar je pa posebej je naslednje:

Ponavadi sta v uporabi dve verziji

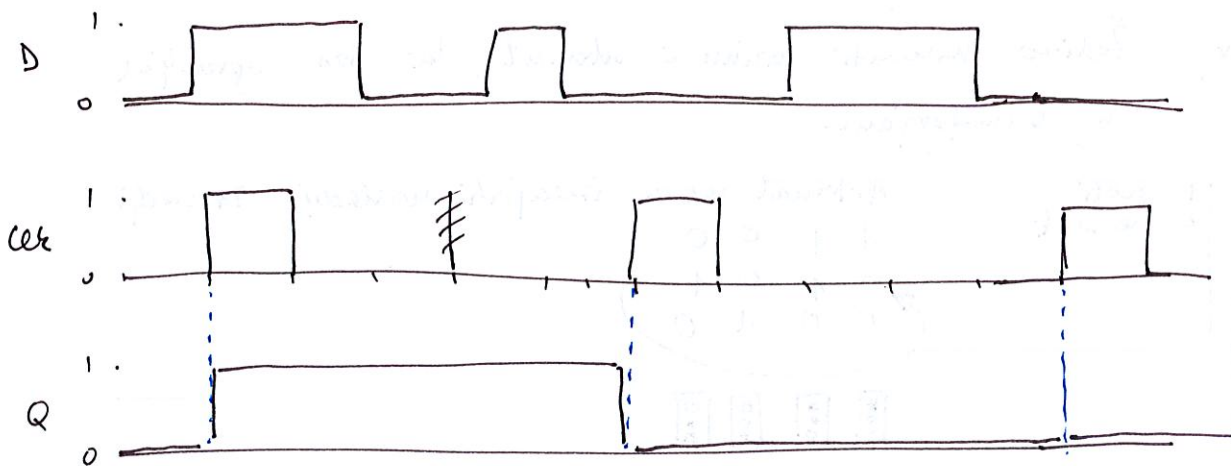
① D-FF

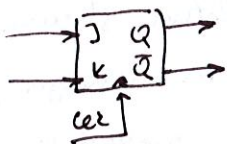
D	Q ^t
0	0
1	1
ni clk	Q ← ohranja prejšnje stanje

↙ po prehodu ure

Za lažje razumevanje:

② JK - flip flop

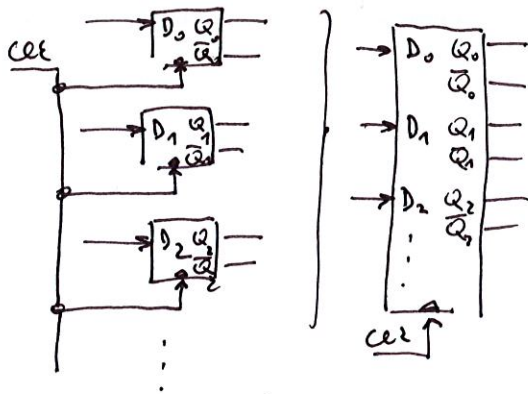
J	K	Q ^t
0	0	Q ← pri J=K=0 drži prejšnje stanje
0	1	0
1	0	1
1	1	$\bar{Q}$ ← preklaplja med 0 in 1 pri vsaki clk.

↙

← J

17 flip-flopov sestavimo register = večbitne spominke celice

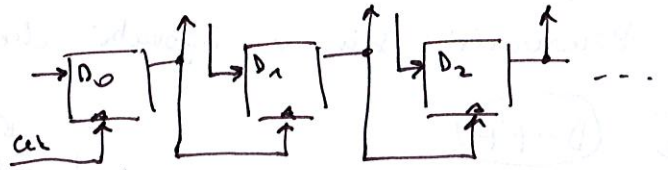
Sinkron register

druga reprezentacija

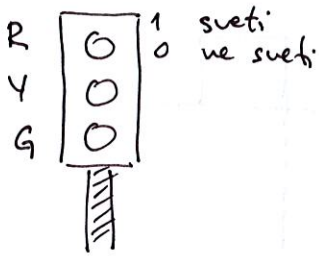
Asinkron

Kot primer

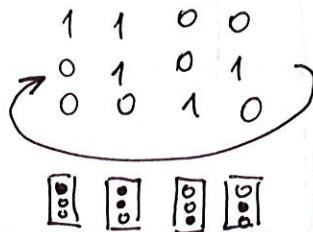

Z uporabo registrov in logike tvorimo avtomate - preprostura verja ki opravljajo specifične naloge.

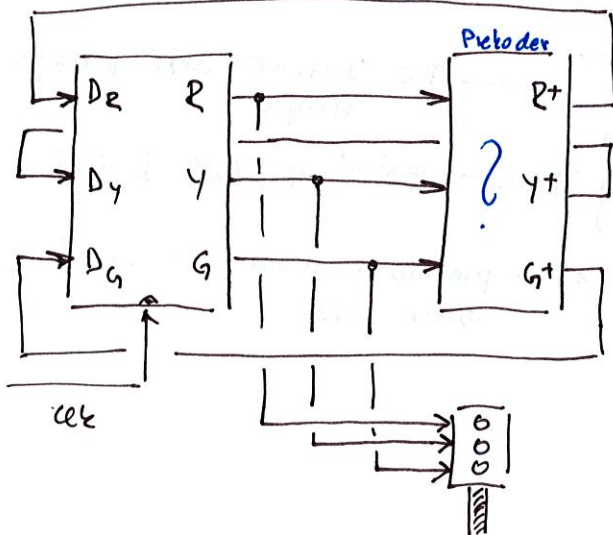
Semafor želimo narediti asinkroni avtomat, ki bo upravjal s semaforjem.

Avtomat mora izvajati naslednje zaporedje:

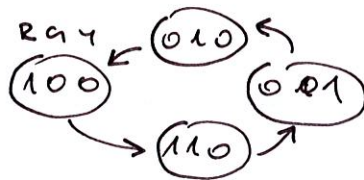
Takšne naloge se klasično lotimo z registrom in prekodiranjem, ki izračuna naslednje stanje, ki se mora prepisati v register. Ker delamo s 3-biti, vzamemo 3-bitni register

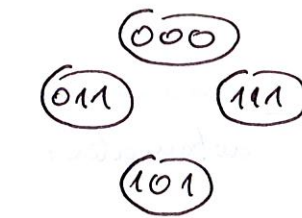
← To je celotna shema utja. Glavna naloga je najti pravi prekoder.

Začnemo tako, da si pomagamo z diagramom stanj

Po teh stanjih mora
kositi naš avtomat.

To so še preostala možna
stanja, ki se ne smejo zgoditi.
Če se pride do katkega od njih,
se mora v konkretnem številu stanj
zapeljati v osnovno funkcijo.

Če imamo svetlo, nam lahko še vesitev osnovne funkcije
poskusi za "prezvedanja stanja". Ker pa to ne velja
ujmo, kar sami določimo, kaj se mora z ujnimi zgoditi.

Daleč najlažje je vsako od teh stanj poslati v 000. To
je tudi najvarnejše s stališča prometne varnosti. Po ~~vsaki~~
katrskoli napaki naj semafor kaže rdečo luč, da se
promet ustavi in umiri. Možne so seveda tudi druge rešitve.

S tem se lotimo tabele

	R	Y	G	R ⁺	Y ⁺	G ⁺
□	0	0	0	1	0	0
□	0	0	1	0	1	0
□	0	1	0	1	0	0
□	0	1	1	1	0	0
□	1	0	0	1	1	0
□	1	0	1	1	0	0
□	1	1	0	0	0	1
□	1	1	1	1	0	0

Rešimo za vsako barvo
posebej:

(R) Poskusimo rešiti za $\bar{R}$

$$\bar{R}^+ = \bar{R}\bar{Y}G + RY\bar{G}$$

$$R^+ = \overline{\bar{R}\bar{Y}G + RY\bar{G}} = \overline{\bar{R}\bar{Y}G} \cdot \overline{RY\bar{G}} =$$

$$= \overline{(\bar{R}\bar{Y} + \bar{G})} (\bar{R} + Y) =$$

$$= (R + Y + \bar{G})(\bar{R} + Y) =$$

$$= \underline{R\bar{R}} + \underline{R\bar{Y}} + \underline{R\bar{G}} + \underline{Y\bar{R}} + \underline{Y\bar{Y}} + \underline{Y\bar{G}} =$$

$$+ \underline{\bar{G}\bar{R}} + \underline{\bar{G}\bar{Y}} + \underline{\bar{G}\bar{G}} =$$

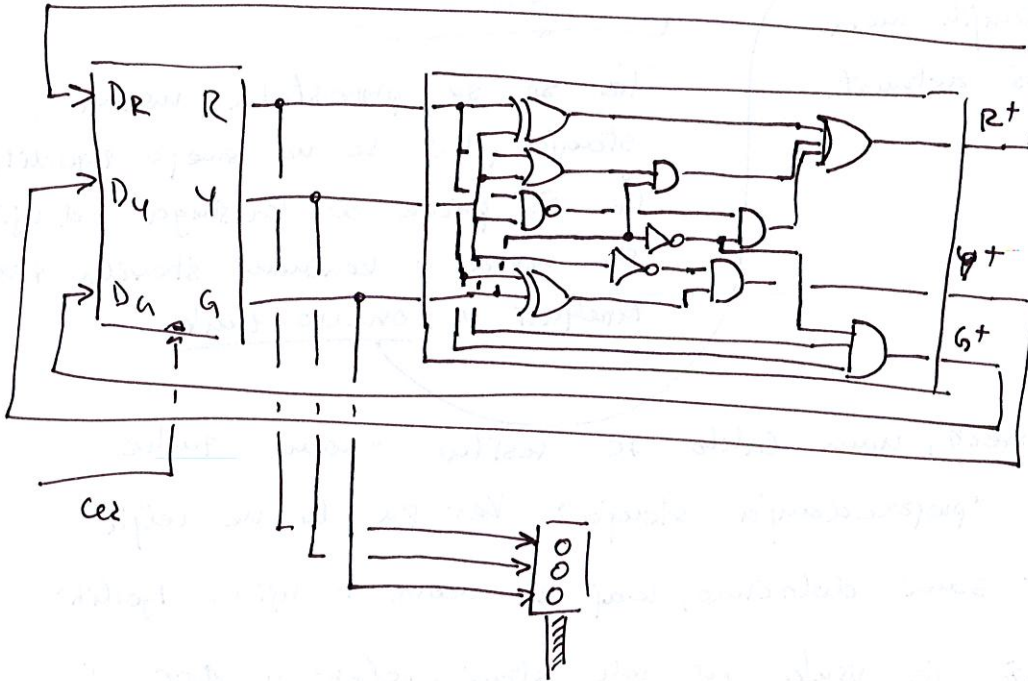
$$= \underline{R\bar{Y}} + \underline{G(R + Y)} + \bar{G}(\bar{R} + Y) =$$

$$= R\bar{Y} + G(R + Y) + \bar{G}(\bar{R} + Y)$$

④ $Y^+ = R\bar{Y}G + R\bar{Y}\bar{G} = \bar{Y}(R \oplus G)$

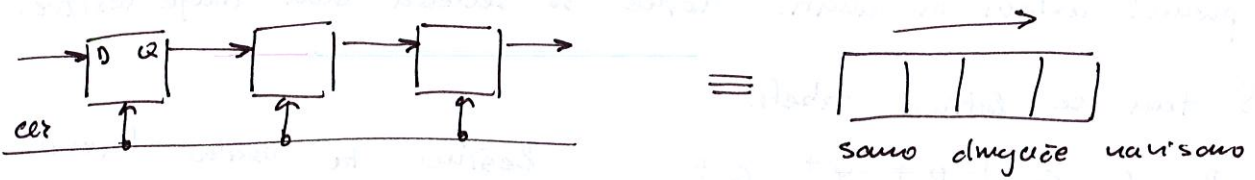
⑤ $G^+ = RY\bar{G}$

Končna shema automata:

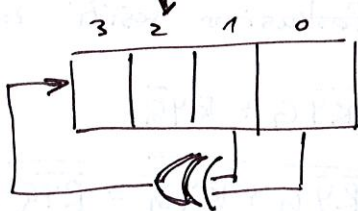

Linear feedback shift register LSFR

23.3.2022

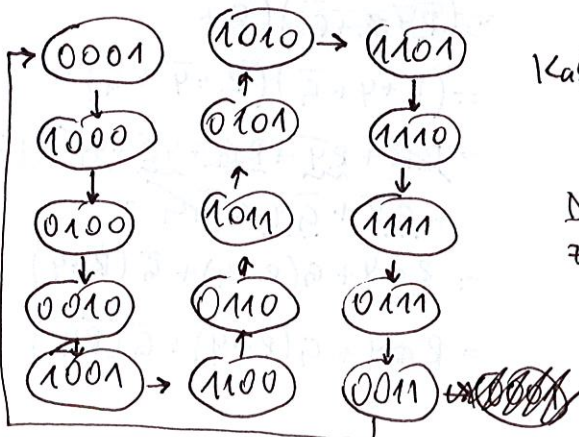

Napravimo tak avtomat in pogledamo kaj počne

Pogledamo diagram stanj. Začnemo s stanjem 0000

0000 Vidimo, da se to stanje ohranja. Pa začnemo z 0001

Kakšne so te vrednosti v desetiškem sistemu?

1, 8, 4, 2, 9, 12, 6, 11, 5, 10, 13, 14, 15, 7, 3

Dobimo (pseudo)naključno zaporedje - Lahko bi ga zapisali kot

$$B_{m+1}^{(3)} = B_n^{(1)} \oplus B_n^{(0)}$$

Na tačen princip deluje veliko generatov pseudo naključnih števil.

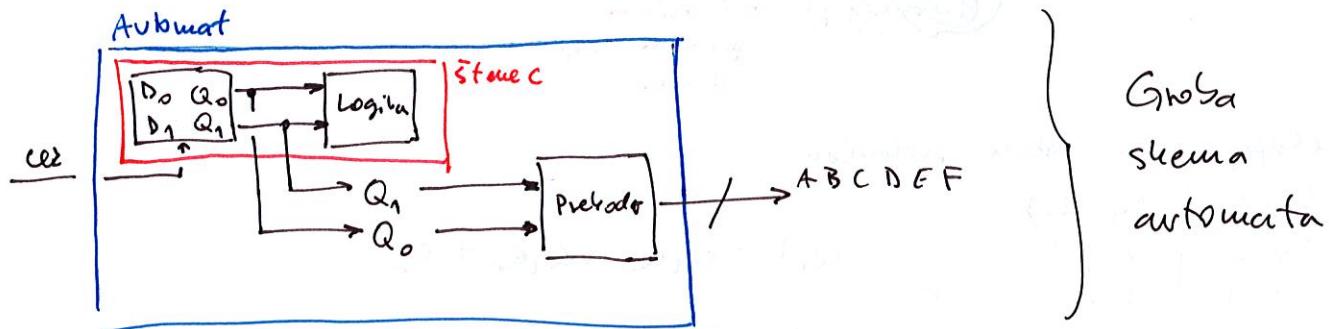

Sestavi sinhroni avtomat, ki izvede naslednje zaporedje stanj

A	B	C	D	E	F
0	0	1	0	1	0
0	1	1	1	0	1
1	0	0	1	1	0
1	1	1	0	1	

Naradnje smo delchi tako: Napisali diagram stanj $(001010) \rightarrow (011101) \rightarrow \dots$ in nato zapisali tabelo prehodov. Tu imamo 6-bitov, kar pomeni 2^6 možnih stanj in bi nam vzel veliko časa, da bi potrebeli za prepovedana stanja.

Po premisleku opazimo, da knožimo le preko štirih stanj, kar nas na idejo, da avtomat sestavimo iz 2-bitnega (sinhronega) števeca in prekodelja.

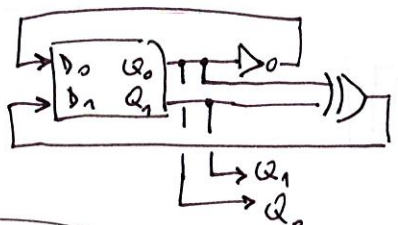

Torej se lotimo uajprej števeca:

$Q_1 Q_0$	$Q_1^+ Q_0^+$
00	01
01	10
10	01
11	00

Tako števec dela 0, 1, 2, 3, 0, 1, 2, 3, 0...

$$\Rightarrow \begin{aligned} Q_1^+ &= \bar{Q}_1 Q_0 + Q_1 \bar{Q}_0 = Q_1 \oplus Q_0 \\ Q_0^+ &= \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 + Q_1 \bar{Q}_0 = \bar{Q}_0 \end{aligned}$$

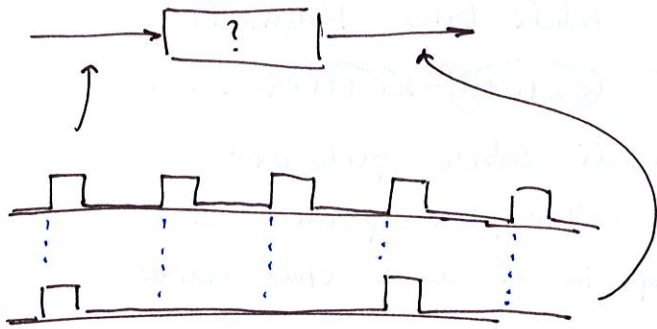
Kako pa iz Q_1 in Q_0 dobimo ABCDEF?

Q_1	Q_0	A	B	C	D	E	F
0	0	0	0	1	0	1	0
0	1	0	1	1	1	0	1
1	0	1	0	0	1	1	0
1	1	1	1	1	0	1	

- $A = Q_1 \bar{Q}_0 + Q_1 Q_0 = Q_1$
- $B = \bar{Q}_0 \bar{Q}_1 + Q_0 Q_1 = Q_0$
- $\bar{C} = Q_1 \bar{Q}_0 \Rightarrow C = \overline{Q_1 \bar{Q}_0} = \bar{Q}_1 + Q_0$
- $\bar{D} = \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 \Rightarrow D = \overline{\bar{Q}_1 \bar{Q}_0} = Q_1 + Q_0$
- $E = \bar{B} = \bar{Q}_0 \quad F = B = Q_0$

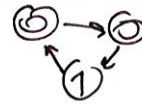
Stroj, ki deli frekvenco s 5

Kako se lahko tega? Iščevo testiraj, ki bo poslušala zaporedje

0, 0, 1, 0, 0, 1, 0, 0, 1, 0, ...

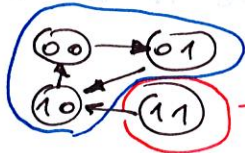
pod diktiranim 7murnega clk signala 02.

⇒ Če vzame 2-bitni register in možna stanja

Q_1	Q_0
0	0
0	1
1	0
1	1

Vidimo, da se nam isto zaporedje skriva že nebe. Diagram vseh možnih stanj bi bil potem:

→ V našem primeru "preprečeno" stanje.

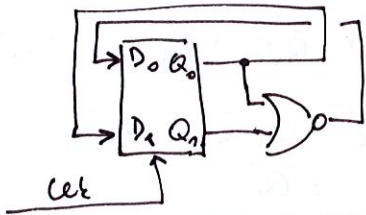
Nadaljšeno s tabelo prehodov

Q_1	Q_0	Q_1^+	Q_0^+
0	0	0	1
0	1	1	0
1	0	0	0
1	1	1	0

⇒

$$Q_1^+ = \overline{Q_1}Q_0 + Q_1\overline{Q_0} = Q_0$$

$$Q_0^+ = \overline{Q_1}\overline{Q_0} = \overline{Q_1 + Q_0}$$

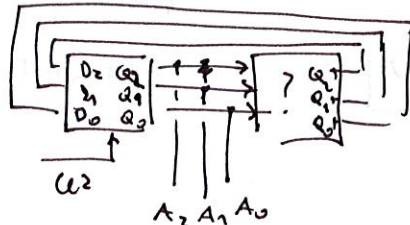

Še en slikovni arhivat za vajo

[30.3.2022]

A_2	A_1	A_0	Q_2^+	Q_1^+	Q_0^+
0	0	0	0	1	0
0	1	0	1	0	0
1	0	0	1	1	0
1	1	0	0	1	1
0	1	1	0	0	1
0	0	1	1	0	1
1	0	1	1	1	1
1	1	1	0	0	0

definirano tabelo za Q^+

~~$$Q_2^+ = \overline{Q_2}\overline{Q_1} = \overline{Q_2 + Q_1}$$~~

• Q_2^+

$Q_2 Q_1 \backslash Q_0$	0	1
0 0	0	1
0 1	1	0
1 1	0	0
1 0	1	1

~~...~~

$$Q_2^+ = \bar{Q}_1 Q_0 + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0 + Q_2 \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 = \bar{Q}_1 (Q_0 + Q_2 \bar{Q}_0) + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0$$

$$= \bar{Q}_1 Q_0 + \bar{Q}_0 (\bar{Q}_2 Q_1 + Q_2 \bar{Q}_1) = \bar{Q}_1 (Q_0 + Q_2) + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0$$

$$= \bar{Q}_1 Q_0 + \bar{Q}_1 Q_2 + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0$$

• Q_1^+

$Q_2 Q_1 \backslash Q_0$	0	1
0 0	1	0
0 1	0	0
1 1	1	0
1 0	1	1

$$Q_1^+ = \bar{Q}_2 \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 + Q_2 Q_1 \bar{Q}_0 + Q_2 \bar{Q}_1 = \bar{Q}_2 \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 + Q_2 (Q_1 \bar{Q}_0 + \bar{Q}_1)$$

$$= \bar{Q}_2 \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 + Q_2 (\bar{Q}_0 + Q_1) = \overline{Q_2 + Q_1 + Q_0} + Q_2 (Q_0 + Q_1)$$

• Q_0^+

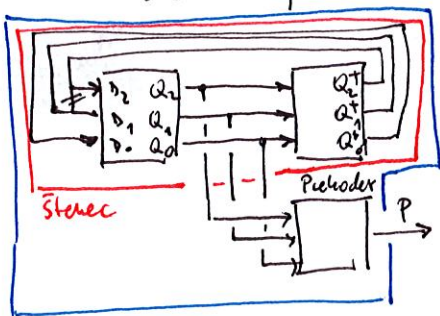
$Q_2 Q_1 \backslash Q_0$	0	1
0 0	0	1
0 1	0	1
1 0	1	0
1 1	0	1

... tesite sami ...

Avtomat, ki periodično poučavlja pet stanj

$$P = \langle 1, 1, 0, 0, 1 \rangle$$

Ideja: števci, ki steje od 0 do 4 in vsakemu številu pripiše eno stanje.

Ker moramo šteti vsaj do 4 (skoti pet uvelosti), bomo potrebovali 3-bite.

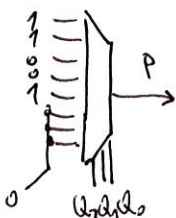
Q_2	Q_1	Q_0	Q_2^+	Q_1^+	Q_0^+	
0	0	0	0	0	1	od 0
0	0	1	0	1	0	
0	1	0	0	1	1	do 4
0	1	1	1	0	0	bega se potrebuje
1	0	0	0	0	0	
1	0	1	0	0	0	
1	1	0	0	0	0	

$$Q_2^+ = \bar{Q}_2 Q_1 Q_0$$

$$Q_1^+ = \bar{Q}_2 \bar{Q}_1 Q_0 + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0 = \bar{Q}_2 (\bar{Q}_1 Q_0 + Q_1 \bar{Q}_0) = \bar{Q}_2 (Q_1 \oplus Q_0)$$

$$Q_0^+ = \bar{Q}_2 \bar{Q}_1 \bar{Q}_0 + \bar{Q}_2 Q_1 \bar{Q}_0 = \bar{Q}_2 \bar{Q}_0 (\bar{Q}_1 + Q_1) = \bar{Q}_2 \bar{Q}_0 = \overline{Q_2 + Q_1}$$

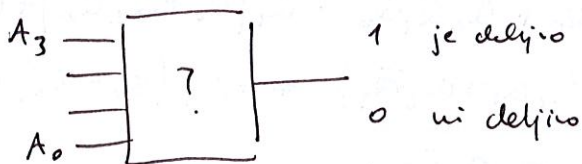
Za prehode uporabimo kar multiplikser

Lahko bi ga sestavili tudi klasično. Kakov felino...

Preveri, če je 4-bitno število deljivo s 3

6.4.2022

A_3	A_2	A_1	A_0	
0	0	0	0	1 ~~ni~~ → Nič je število deljivo s 3
0	0	0	1	0
0	0	1	0	0
0	0	1	1	1
0	1	0	0	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
0	1	1	1	0
1	0	0	0	0
1	0	0	1	1
1	0	1	0	0
1	0	1	1	0
1	1	0	0	1
1	1	0	1	0
1	1	1	0	0
15	1	1	1	1

$A_3 A_2$ \ $A_1 A_0$	00	01	10	11
00	1	0	1	0
01	0	0	0	1
11	1	0	1	0
10	0	1	0	0

Vidimo, da nam Karnaugh tu ne pomaga.

$$\begin{aligned} & \overline{A_3} \overline{A_2} \overline{A_1} \overline{A_0} + \overline{A_3} \overline{A_2} A_1 A_0 + \overline{A_3} A_2 \overline{A_1} \overline{A_0} + \\ & + A_3 \overline{A_2} \overline{A_1} A_0 + \overline{A_3} A_2 A_1 A_0 + A_3 A_2 A_1 A_0 = \\ & = \text{poenostavljamo do omejitosti} \dots \end{aligned}$$

Tu mes lahko, da sem na kakšno nalogo pozabil. Boste se, sej smo večkrat samo potnavljali.

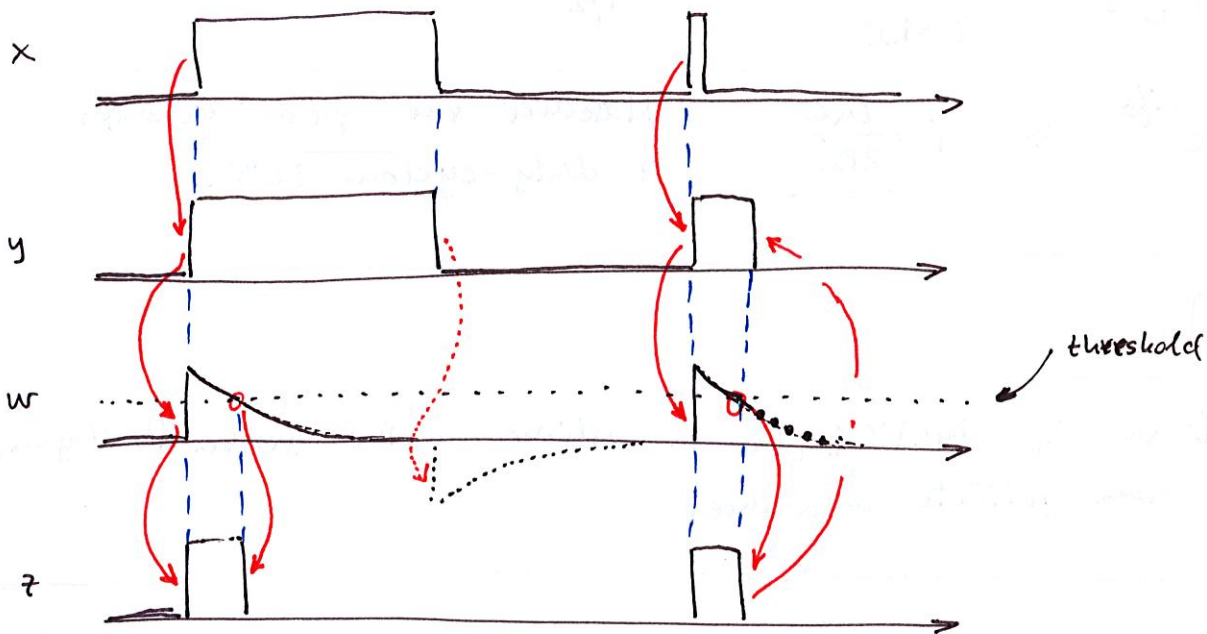
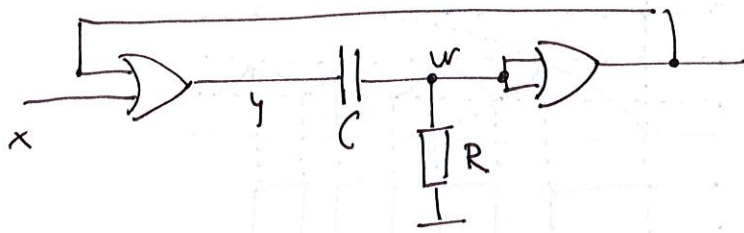
~~6.4.2022~~

6.4.2022

PRAZEN PROSTOR

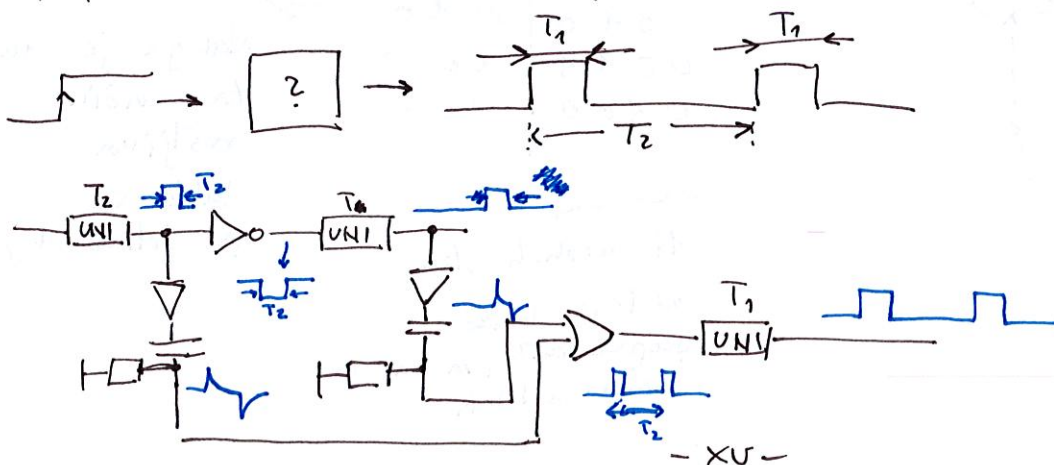

Kaj počne naslednje vezje?

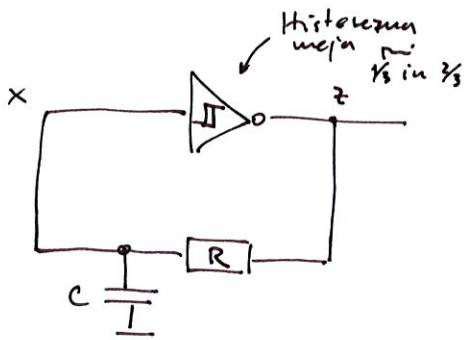

Univibrator nam na vhodni pulz poljubne dolžine τ vedno enako dolžin in visotin pulzovna. Dolžina izhodnega pulza je povsemna oz. sorazmerna časovni konstanti $T = RC$. Če namesto upora uporabimo potencioneter, lahko spremenjamo izhodno dolžino. Uporabnih vredosti takega strojčka je veliko.

Vezje, ki na izhodu pulz odgovori τ člena enakina.

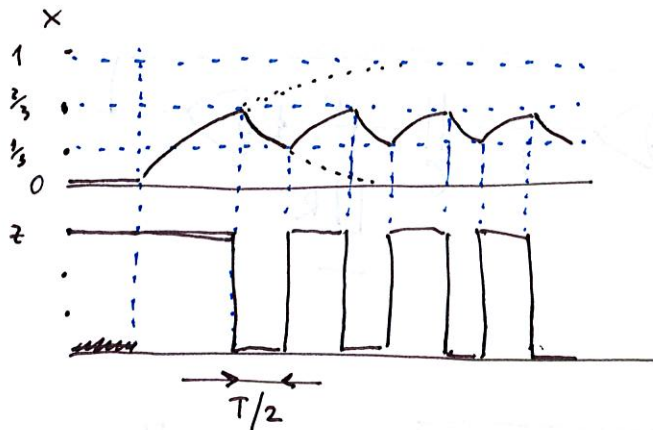

URA

Zadano s praznim kondenzatorjem

$\Rightarrow X=0$

Dolžina

$\frac{V}{3} = \frac{2}{3} V e^{-T/2\tau}$

$\tau = RC$

$\frac{1}{2} = e^{-T/2\tau} \Rightarrow T = \frac{\ln 2}{2RC}$

Naredili smo pulzni generator
+ duty-cyclom 50%.

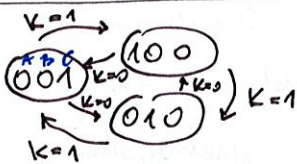
20.4.2022

Pogledali smo čip 74LVC1G98 in različne načine uporabe. Predlagam, da si sam poiščete data-sheet.

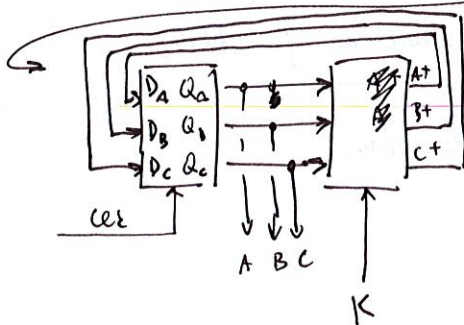
4.5.2022

s kontrolnim bitom K

Tribitni sinkroni avtomat, ki izvaja naslednje zaporedje stanj:

Klasično lahko problem binate-forceans tabole (register + pulzoder + kontrolni vhod)

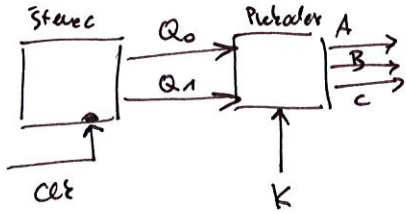
A	B	C	K	A+B+C
0	0	0	0	0 0 1
0	0	0	1	0 0 0
0	0	1	0	0 1 0
0	0	1	1	1 0 0
0	1	0	0	1 0 0
⋮				

veelo na delo

Naloga je na ta način rešljiva, lahko se pa lotimo drugače

16 možnih stanj, od tega veliko prepovedanih, za kar je treba postreči

Alternativa 2-bitni sinhroni števec, saj imamo le
 tri izhodna stanja, preko katerih krožimo

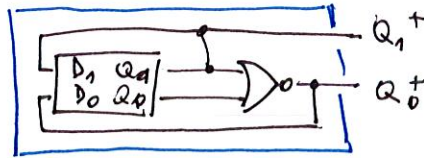
Števec naj šteje tako

00 → 01
 ↑
 10 ← 11 (11) pripravljen
 stanje

Q_1	Q_0	Q_1^+	Q_0^+
0	0	0	1
0	1	1	0
1	0	0	0
1	1	1	0

$$Q_0^+ = \overline{Q_1 + Q_0}$$

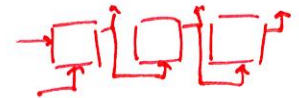
$$Q_1^+ = Q_0$$

Števec

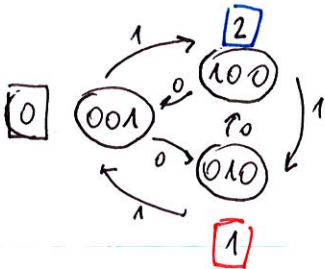
Zastranitev

Hitro vas tograbi, da
 bi števec sestavili iz
 treh FF namesto tako

in bi s K obrnili smer
 štetja. A pozor, hic
 snt dražones! Zahtevano
sinhroni avtomat, ta
 pa ne bi bil.

Tu naredimo konceptualni premislek.

Q_1	Q_0	K	A	B	C
0	0	0	0	1	0
0	0	1	1	0	0
0	1	0	1	0	0
0	1	1	0	0	1
1	0	0	0	0	1
1	0	1	0	1	0

$$C = \overline{Q_1}Q_0K + Q_1\overline{Q_0}\overline{K}$$

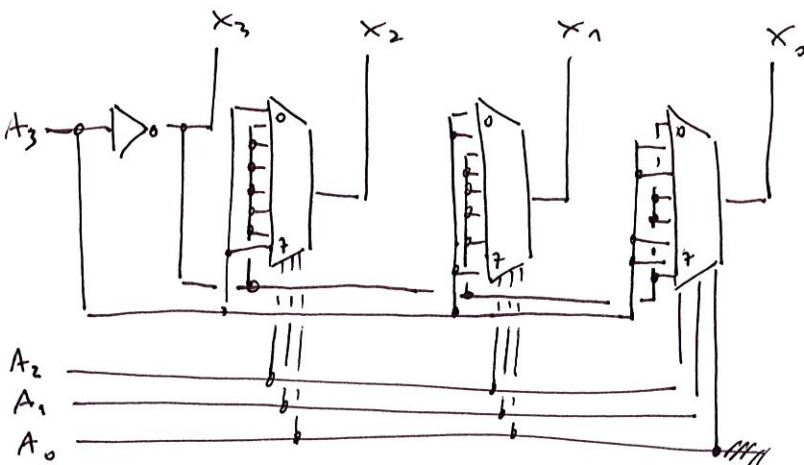
$$B = \overline{Q_0}(\overline{Q_1}K + Q_1K_1)$$

$$A = \overline{Q_1}(\overline{Q_0}K + Q_0\overline{K})$$

$$= \overline{Q_1}(Q_0 \oplus K)$$

Naslednje vezje:

11.5.2022

Na vhod priključimo izhod 4-bitnega

sinhronnega števca, ki šteje kot

0, 1, 2, ..., 13, 14, 15, 0, 1, 2, ...

A_3	A_2	A_1	A_0	X_3	X_2	X_1	X_0	
0	0	0	0	1	0	0	1	9
0	0	0	1	1	1	0	0	12
0	0	1	1	1	1	1	0	14
0	1	0	0	1	1	1	1	15
0	1	0	1	1	1	1	1	15
0	1	1	0	1	1	1	0	14
0	1	1	1	1	1	0	0	12
1	0	0	0	1	0	0	1	9
1	0	0	1	0	1	1	0	6
1	0	1	0	0	0	1	1	3
1	0	1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	0	0	0	0	0
1	1	0	1	0	0	0	1	1
1	1	1	0	0	0	1	1	3
1	1	1	1	0	1	1	0	6

Naredili smo
 sintenzator sinusnega
 signala.

